

Forbigått i DNA-kappløpet

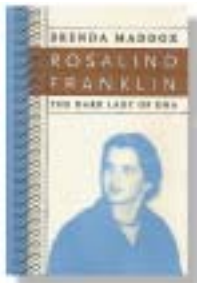
Maddox B

The dark lady of DNA

380 s, ill. New York: HarperCollins, 2002.

Pris USD 30

ISBN 0-06-018407-8

Det sies at det er seierherrene som skriver historien. Det er like sant innen vitenskapen som på andre områder. Og det er sant når det gjelder oppdagelsen av DNAs struktur. I dette tilfellet var Francis og Crick, James Watson

Maurice Wilkins seierherrene. Mens Rosalind Franklin, som produserte røntgendiffraksjonsbildene som både inspirerte og støttet teorien, var taperen. Da Watson, Crick og Wilkins delte nobelprisen for oppdagelsen av DNAs struktur i 1962, ble betydningen av Rosalind Franklins røntgendiffraksjonsbilder knapt nevnt. Og i James Watsons egen bok, *The Double Helix*, omtales ikke Franklin som konkurrerende forsker, langt mindre som viktig bidragsyter. Han beskriver henne nærmest som Wilkins' assistent. Franklin hadde ingen mulighet til å forsvare sine interesser – hun døde av overialcancer i 1958, bare 37 år gammel.

I forbindelse med 50-årsmarkeringen av oppdagelsen av DNA har den anerkjente britiske biografen Brenda Maddox skrevet balansert og grundig om Rosalind Franklin. Biografien er vitenskapelig i sin tilnærming og bygger på et imponerende antall originale kilder – men den er langt fra tørr og kjedelig. Den er interessant for forskere fordi den illustrerer så mange velkjente problemer. Det er enkelt å si at samarbeid er positivt og nødvendig, ikke like enkelt å dele ære og berømmelse. Men boken er ikke skrevet bare for fagfolk. På en god og tankevekkende måte skildres Franklins liv og den verden hun levde i, uten altfor mange detaljer og side-spør.

Vi får et spennende innblikk i virkeligheten for medisinsk forskning i etterkrigstidens England. Brilljante enkeltpersoner gjorde banebrytende oppdagelser under kummerlige forhold. Forskere som Franklin bygde sin egen apparatur og brukte mye tid på manuelle utregninger som datamaskiner nå gjør på sekunder.

Biografien dekker hele Franklins forskerkarriere og viser at hennes avgjørende arbeider med DNAs struktur bare var en liten del. Det blir derfor mer forståelig at hun selv aldri gjorde noe særlig nummer av å bli utelatt fra de avgjørende publikasjonene. Hun hadde en rekke oppdagelser å vise til og ville kanskje ha fått nobelprisen før eller siden på helt selvstendig grunnlag – dersom hun ikke var blitt rammet av kreft i så tidlig alder.

Charlotte Haug

Tidsskriftet